

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ
ТА ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ:
СИНЕРГІЯ НАУКОВИХ, ОСВІТНІХ
ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної
конференції

19 травня 2023 року

У двох томах

Том 2

Видавництво
«Юридика»
2023

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)
Є24

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 3 від 16.06.2023 р.)

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**.

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**.
Матеріали видано в авторській редакції.

Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та
Є24 глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх
та технологічних рішень : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-
практ. конф. (м. Одеса, 19 травня 2023 р.) / за загальною редак-
цією С. В. Ківалова. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. –
Т. 2. – 828 с.

ISBN 978-617-8263-40-9

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень». У другому томі збірника відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині в умовах повномасштабного військового вторгнення у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)

ISBN 978-617-8263-37-9 (у 2 т.)
ISBN 978-617-8263-40-9 (т. 2)

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2023

ЗАКАЛЕНКО ОЛЕНА ВАСИЛІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри адміністративного і фінансового права,
кандидат юридичних наук*

ЩОДО СУБ'ЄКТІВ ЗАГАЛЬНОЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ПРОЦЕДУРИ

Адміністративна процедура як визначений правом порядок реалізації правових форм публічного адміністрування втілюється в реальне життя тільки в діях певних учасників процедури – її суб'єктів. В адміністративних процедурах бере участь широке коло різноманітних суб'єктів. Так, І. О. Картузова та А. Ю. Осадчий надають досить вдале визначення суб'єкта адміністративних процедур як особи, яку діючим законодавством наділено правами та обов'язками з підготовки та видання адміністративних актів, а також у сфері розгляду адміністративних справ органами публічного адміністрування [1, с. 23]. Тобто це особа, яка може вчиняти процедурні дії, спрямовані на досягнення мети процедури, хоча б в одній зі стадій адміністративних процедур. Суб'єкти адміністративних процедур визначаються в нормах права загальним образом, як взагалі громадяни, об'єднання громадян, органи публічного адміністрування, підприємства, що потенційно мають право брати участь в адміністративному провадженні.

В контексті визначення правового статусу суб'єктів адміністративної процедури слід звернутися до положень Закону України «Про адміністративну процедуру». При цьому доцільно звернути увагу на співвідношення наступних правових категорій «суб'єкти адміністративної процедури», «учасники адміністративного провадження» та «особи». Визначення «учасники адміністративного провадження» та «суб'єкти адміністративної процедури» на законодавчому рівні не визначені, при цьому законодавець оперує поняттям «учасники адміністративного провадження», але містить лише перелік цих учасників та регламентує їх правовий статус. Тому «учасники адміністративного провадження» безпосередньо реалізують свої права, обов'язки чи законні інтереси в адміністративно-процедурних правовідносинах, що складаються під час розгляду та вирішення адміністративної справи. Суб'єкт адміністративної процедури хоча і на законодавчому рівні не визначений, але можемо прийняти, що цим поняття охоплюється всі суб'єкти, які наділяються правами та обов'язками, ініціюють або реалізують свої повноваження в адміністративній процедурі. Отже, правова категорія «суб'єкт адміністративної процедури» є ширшою за поняття «учасників адміністративного провадження».

Закон України «Про адміністративну процедуру» використовує також узагальнене поняття «особа» і тлумачить це визначення наступним чином, особа – це фізична особа (громадянин України, іноземець чи особа без громадянства, яка перебуває в Україні на законних підставах), у тому числі фізична особа-підприємець, громадське

об'єднання, що не має статусу юридичної особи, юридична особа, створена згідно із законом, законодавством іноземної держави або на підставі міжнародних договорів України. Під учасниками провадження слід розуміти фізичну чи юридичну особу, яка створена відповідно до законодавства іноземної держави або на підставі міжнародних договорів України, а також фізичну особу-підприємця, громадське об'єднання, що не має статусу юридичної особи, які реалізують свої права, обов'язки чи законні інтереси в межах у адміністративно-процедурних правовідносинах, що складаються під час розгляду та вирішення адміністративної справи. Тому визначення «учасник адміністративного провадження» та «особа» можна ототожнювати.

Так, учасники адміністративної процедури – це особи, яких законодавець наділив адміністративно-процедурними правами, обов'язками та законними інтересами, для реалізації або виконання яких вони й вступають чи залучаються до адміністративної процедури. Особливості окремих адміністративних процедур, безумовно відбиваються на правовому статусі їх учасників. Зокрема, право ініціювання адміністративної процедури, сфера її реалізації, спірний характер та інші важливі риси відіграють вагомий роль в правовому статусі учасників адміністративної процедури.

Передумовою участі суб'єкта адміністративних процедур в адміністративно-процедурних правовідносинах є наявність адміністративно-процедурної правосуб'єктності, яка є похідною від адміністративно-правової правосуб'єктності і складається з адміністративно-процедурної правоздатності та адміністративно-процедурної дієздатності.

Вченими-адміністративістами запропоновані різноманітні підходи до класифікації суб'єктів адміністративно-процедурних правовідносин залежно від того, що вкладається кожним із них у його зміст. Наприклад, С. В. Ківалов та Л. Р. Біла, визначають, що характерною для адміністративного права взагалі, та такою, що може бути застосована до суб'єктів адміністративних процедур є класифікація останніх на дві групи суб'єктів: індивідуальних та колективних, які розрізняються в правосуб'єктності, обсязі прав і обов'язків та ін. До індивідуальних суб'єктів відносять громадян, іноземців, осіб без громадянства і біженців. До колективних суб'єктів відносять: державні органи, об'єднання громадян; релігійні організації; підприємства, установи й організації різних форм власності [2, с. 18]. І. О. Каргузова, А. Ю. Осадчий пропонують такий спосіб класифікації суб'єктів адміністративних процедур, який надає можливість з'ясувати положення цих осіб саме в адміністративній процедурі. Тому, відносно правозастосовчих адміністративних процедур, вчені поділяють суб'єктів адміністративних процедур в залежності від ролі, яку відіграють у процедурі на лідируючих суб'єктів, заінтересованих осіб та осіб і органів, що сприяють здійсненню процедури [1, с. 24]. Так, Тимошук В. П. пропонує проводити розподіл суб'єктів адміністративних процедур на три великі групи: адміністративні органи, приватні особи та особи, які сприяють розгляду справи. До адміністративних органів у даному випадку автор відносить усі органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, а також тих суб'єктів, які за своєю

природою не є владними органами, проте їм делеговане виконання окремих владних повноважень. Приватними особами називають інших обов'язкових учасників адміністративної процедури, тобто фізичну або юридичну особу. Остання група цієї класифікації – це особи, які сприяють розгляду справи [3, с. 38].

Правове положення суб'єктів адміністративної процедури регламентоване Розділом 2 Закону України «Про адміністративну процедуру». Норми цього розділу встановлюють склад суб'єктів адміністративної процедури та їхні процедурні права та обов'язки. Так, відповідно до положень глави 2 Закону України «Про адміністративну процедуру» можна дійти висновку, що законодавець провів поділ учасників адміністративної процедури використовуючи критерій юридичної заінтересованості у результатах розв'язання адміністративної справи. Виходячи з цього, суб'єктів адміністративних процедур можна поділити на такі групи: адміністративні органи, особи, які заінтересовані в результаті справи та особи, які не мають юридичної заінтересованості. Відповідно перша група визначена законодавцем, як «адміністративний орган», друга – «учасники адміністративного провадження», а третя – як «особи, які сприяють розгляду справи».

Список використаних джерел:

1. Картузова І. О., Осадчий А. Ю. Адміністративно-процедурне право : навч.-метод. посіб. Одеса : Юридична література, 2008. 288 с.
2. Ківалов С. В., Біла Л. Р. Адміністративне право України : навчально-методичний посібник. Вид. друге, перероб. і доп. Одеса : Юридична література, 2002. 312 с.
3. Адміністративна процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід і пропозиції для України. Київ : Факт, 2003. 496 с.

Ключові слова: адміністративна процедура, суб'єкт адміністративної процедури, адміністративний орган, учасники адміністративного провадження, особи, які сприяють розгляду справи.

Key words: administrative procedure, subject of administrative procedure, administrative department, participants in administrative proceedings, persons who contribute to the consideration of the case.

СІДОР МИХАЙЛО ІВАНОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри адміністративного і фінансового права,
кандидат юридичних наук, доцент*

ДЕЯКІ АСПЕКТИ СВІТОВОГО ДОСВІДУ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

В Україні, як суверенній державі, вже сформована система органів, що здійснюють контроль у сфері публічної фінансової діяльності. При цьому, фінансовий моніторинг є досить молодим напрямом реалізації

ЗМІСТ

Привітальне слово президента Національного університету «Одеська юридична академія» С. В. Ківалова	3
---	---

СЕКЦІЯ 17 ПИТАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ, ФІНАНСОВОГО ПРАВА

Ківалов Сергій Васильович Концепт публічного адміністрування в сфері національної безпеки	8
Залужний Валерій Федорович Сучасний стан дослідження дисциплінарної відповідальності військовослужбовців Збройних Сил України	11
Біла-Тіунова Любов Романівна, Хамходера Олег Петрович Щодо доктринального тлумачення поняття «інша оплачувана діяльність» у контексті Закону України «Про запобігання корупції»	15
Тодошак Олег Володимирович Алгоритм розгляду електронних звернень: адміністративний аспект	18
Неугодніков Андрій Олександрович Адміністративне судочинство у справах, пов'язаних із накладанням санкцій	22
Степаненко Сергій Васильович Побудова нової моделі територіального управління	24
Осадчий Анатолій Юрійович Цифровізація адміністративних процедур	26
Козачук Діана Анатоліївна Щодо оновлення змісту поліцейської діяльності в контексті зміни фокусу системи правоохорони	30
Strelnykov Andrii Viktorovych The International Organization for Migration as a subject ensuring the administrative legal personality of migrants	33
Голоядова Тетяна Олексіївна Види податкових перевірок у період дії воєнного стану в Україні	35
Корнута Людмила Михайлівна Штучний інтелект у публічному управлінні: перспективи впровадження	37

Латковський Павло Павлович Фінансова інклюдія як один із орієнтирів сприяння розвитку фінансової системи	39
Закаленко Олена Василівна Щодо суб'єктів загальної адміністративної процедури	43
Сідор Михайло Іванович Деякі аспекти світового досвіду організації фінансового моніторингу	45
Білоус-Осінь Тетяна Ігорівна Трансформація суб'єктного виміру сектору наукової діяльності	49
Фролова Євгенія Ігорівна До питання оновлення методів публічного адміністрування в умовах цифровізації	52
Негара Родіон Віталійович, Даниленко-Негара Юлія Сергіївна Проблеми правового регулювання адміністративного оскарження	54
Сандул Яна Миколаївна Цифровізація в умовах воєнного стану	58
Леценко Олександр Вікторович Поняття, юридичні ознаки та види юридичних дефектів у податковому законодавстві	60
Слободянюк Марина Анатоліївна Структурно-якісна складова характеристики органів місцевого самоврядування	64
Панфілов Олег Євгенович Деякі аспекти законодавчого регулювання адміністрування військового збору в умовах воєнного стану	66
Маслова Яна Іванівна Правова характеристика відносин громадськості з органами публічної влади	70
Назарчук Анастасія Валеріївна Щодо нормативного визначення поняття «дискримінація»	73
Негара Олена Віталіївна До питання тлумачення терміна «публічна послуга»	75
Манчул Марія-Діана Дмитрівна Наукові підходи до визначення цільових публічних фондів коштів	78
Подольська Анастасія Андріївна Податкове право Європейського Союзу: принцип законності оподаткування	81
Пономаренко Віталій Віталійович Визначення та сутність правового статусу розпорядників бюджетних коштів	84